

Nr 143.

Av fröken **Hesselgren**, om ändrad löneställning för första förestånderskan vid Strängnäs hospital Signe Dahlström m. m.

I en av mig vid 1927 års riksdag väckt motion hemställes om rätt för fröken Signe Dahlström vid Strängnäs hospital att uppbära förste uppsyningsmans lön. Statsutskottet avslag motionen med den motiveringen, att ett beviljande av motionen skulle innebära ett sönderbrytande av de principer, som kommit till tillämpning vid bestämmande av nu utgående löneförmåner för hospitalspersonalen. Då emellertid statsutskottet ej var enigt i denna sin åsikt och det vidare av kammardebatten framgick, att saken borde vidare undersökas, har jag ansett mig än en gång böra föra fram denna fråga i förhoppning om att riksdagen ville behandla saken som det enskilda fall det i verkligheten är.

Fröken Dahlström innehar och sköter enligt hospitalsläkarens uppgift förste uppsyningsmans befattning sedan den 1 dec. 1921. Att hon tillsatts under namn av första förestånderska har givetvis berott på, att hon före behörighetslagens ikraftträdande ej kunde tillsättas på manlig befattning, vilket ej hindrade, att hon kunde användas att utföra de med sådan befattning förenade göromålen. Kvinnliga läkare fingo t. ex. som underläkare sköta överläkarbefattning, men ej förordnas härtill. Detta onaturliga förhållande har emellertid av behörighetslagen rättats. Kvinnor kunna nu förordnas till alla statstjänster utom de i lagen särskilt uppräknade undantagen, och fröken Dahlström är sålunda nu berättigad att innehava förste uppsyningsmans befattning. Det i behörighetslagen upptagna undantaget: »vid handhavande av sådan vård av sinnessjuk, vilken icke skall handhavas av kvinna» kan givetvis ej tillämpas på denna befattning, då hon även efter sagda lags ikraftträdande alltjämt tillåtits utföra alla med befattningen förenade göromål. Ej heller torde det ifrågavarande fallet ha något att göra med frågan om vilka befattningar, som tilläventyrs kunna komma att av medicinalstyrelsen betecknas såsom kvinnliga d. v. s. sådana, som enligt behörighetslagen ej få skötas av män. Vid den befattning hon sköter och sedan 1921 skött kan, då hon lämnar densamma, lika väl antagas en man.

Det egendomliga förhållandet, att två personer här synas inneha samma befattning, i det att biträdande uppsyningsman har förordnats som förste uppsyningsman med härmed förbundna lönevillkor men med biträdande

uppsyningsmans tjänstgöring, får man väl tillskriva den tillkrånglade situationen, som här liksom på många andra områden kunde uppstå, innan behörighetslagens ikraftträdande undanröjde hindren för kvinna att förordnas till förmanstjänst. En sådan genom dessa förhållanden uppkommen oegentlighet borde väl dock ej rättvisligen gå ut över befattningshavarna själva, som därvid intet ha kunnat åtgöra. Ej heller kan denna anordning efter 6 års fortvaro rättvisligen betecknas som ett försök. Fallet är tydligen ett sådant som i Kungl. Maj:ts statsverksprop. av 1925 omförmäles skola kunna efter närmare granskning rättas. Några vittgående konsekvenser kan en sådan åtgärd, så vitt jag kan se, ej heller få, då det gäller en enstaka befattning, som kan innehavas av såväl manlig som kvinnlig befattningshavare under i övrigt jämnställda förhållanden. Det förhållandet att två förste uppsyningsmäns löner skulle för några år utgå till den manliga avdelningen vid Strängnäs hospital är väl ej onaturligare än att platsen faktiskt tycks innehavas av två personer, så mycket mer som dessa personer skött sig så bra, att denna avdelning skötes av två personer, under det att motsvarande avdelning i Säter har en förste och två biträdande uppsyningsmän samt i Vadstena en förste och en biträdande uppsyningsman och en förestånderska, vilken anordning är för staten kostsammare än det tillskott i löneförmåner, som skulle tillkomma fröken Dahlström, om hon erhöle den lön, hon enligt sitt arbete vore berättigad till.

På grund av vad som ovan anförts får jag därför vördsamt hemställa,

att riksdagen ville bevilja fröken Signe Dahlström förste uppsyningsman tillkommande lönevillkor och pension med bibehållen tjänsteårsberäkning.

Stockholm den 20 januari 1928.

Kerstin Hesselgren.